

7/16402

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

Sayı : B.02.0.009-031/1642
Konu : Soru Önergesi

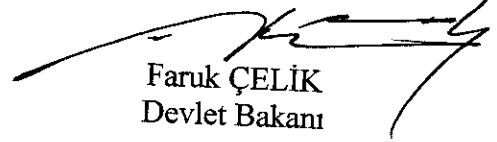
22/11/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : : a) 01.11.2010 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-235-12/4587 sayılı yazı.
b) 12.11.2010 tarih ve B.02.I.DİB.0.12.01/610-1914 sayılı yazı.

İzmir Milletvekili Sayın Bülent Baratalı tarafından cevaplandırılması istenen 7/16402 esas sayılı yazılı soru önergesi ile ilgili olarak Bakanlığım bağlı kuruluşu Diyanet İşleri Başkanlığından alınan ilgi (b) cevabi yazı ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Faruk ÇELİK
Devlet Bakanı

E K L E R :

1- İlgi (b) yazı ve eki (2 sayfa)

DAĞITIM
Gereği
TBMM Başkanlığına

:
:
Bilgi
Başbakanlığa

T.C.
BAŞBAKANLIK
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI
Din Hizmetleri Daire Başkanlığı

12.11.2010

1814

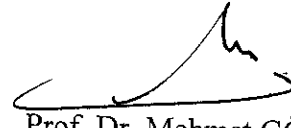
Sayı : B.02.1.DİB.0.12.01-610
Konu : Soru Önergesi

DEVLET BAKANLIĞINA

İlgi : 01/11/2010 tarih ve B.02.0.009-093.01/1642 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde Başkanlığımıza intikal eden "Din Hizmetleri Gelişim Projesi" hakkında İzmir Milletvekili Bülent BARATALI'ya ait 7/16402 esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin verilecek cevaba esas olmak üzere hazırlanan bilgi notu ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize saygılarımla arz ederim.

Prof. Dr. Mehmet GÖRMEZ
Diyamet İşleri Başkanı

Ek:
Bilgi notu (2 sh.)

T.B.M.M.
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ NOTU

Önergeyi veren Milletvekili : Bülent BARATALI
İzmir Milletvekili
Önergenin konusu : Din Hizmetleri Gelişim Projesi
Önerge esas no : 7/16402

SORULAR

Başkanlığımız hazırlamış olduğu “Din Hizmetleri Gelişim Projesini” Amasya, Ankara, Elazığ, Karabük ve Tekirdağ illerinde pilot olarak uygulamaya başlamıştır.

Buna ilişkin olarak;

1. Marmara Üniversitesi öğretim yılı açılışında yapmış olduğunuz konuşmada “Farklı inanç gruplarının gerekirse kendi yargılamasını yapmasının mirasçılarıyız. İnşallah gelecekte yine böyle öncü bir rol üstleneceğiz” ifadeleriyle neyi kastediyorsunuz? Bu sözlerinizle dinsel kimlik taşıyan mahkemelere mi atıfta bulundunuz?
2. “İnşallah” vurgusuyla özleminizi dile getirmiş olduğunuz bu yapıyı, yurttaşlık eksenli evrensel hukukla nasıl bağdaştırıyorsunuz?
3. Farklı inanç gruplarının kendi yargılamasını yapması demokratik laik cumhuriyetin kuruluş felsefesine aykırı değil midir? Bu durumda Türkiye teokratik bir Cumhuriyete dönüşmüş olmayacak mıdır?
4. Diyanet İşleri Başkanının “Din görevlisi toplumun bütün sosyal hayatına müdahale eden kanaat önderi olmalıdır.” İfadesi, hükümet programınızda yer alan hukuki uyumsuzluklarda alternatif çözüm yollarından birisi olarak değerlendirilebilir mi?
5. Diyanet İşleri Başkanının bu değerlendirmesinin, Marmara Üniversitesi öğretim yılı açılışında yapmış olduğunuz konuşmadan sonra olması tamamen tesadüf müdür?
6. Din görevlisinin sosyal hayata müdahalesi hangi hukuk kuralları, öğretileri ve içtihatları doğrultusunda olacaktır?
7. Din görevlisinin sosyal hayata müdahalesiyle “kadılık” müessesesi tekrar yaşama geçirilmiş olmayacak mıdır?
8. Din görevlilerinin yani imamların sosyal hayata müdahalesi, diğer dinlere mensup görevlilere yani rahip ya da papazlara da bu hakkı vermeyecek midir?

CEVAPLAR

Öncelikle ifade edilmelidir ki, Diyanet İşleri Başkanı’nın ilgili konuşmasının orijinal metni ve tamamı dikkate alınmadan medyada ilaveli ve yorumlu biçimde çıkan haber başlığına göre bir takım değerlendirmelerde bulunulması doğru değildir. Nitekim Başkanlık, yapılan yorum ve değerlendirmelerin sağlıklı bir zeminde yürüyebilmesini temin için bu konuşmanın

deşifre metnini web sayfasına koymuştur. Diyanet İşleri Başkanı, söz konusu konuşmasında dile getirdiği “kanaat önderi” ifadesini, Diyanet İşleri Başkanlığının ve din görevlilerinin sivil yönünü anlatırken kullanmış ve bununla “sosyal hayata müdahale eden” değil, “birlikte yaşamanın güçlenmesine, sosyal problemlerin çözülmesine katkı sağlayan ve rehberlik eden bir din görevlisi profilinden ” söz etmiştir. Din görevlilerimizin ülkemizde mezarlar dahil her yerleşim biriminde 24 saat halkla iç içe görev yapan tek kamu görevlisi olma özelliğini taşıdıkları dikkate alındığında, söz gelimi köylerde görev yapan personelimizin köy halkı ile birlik olup cami avlusu, mezarlık ve köyün ortak kullanım alanlarının ağaçlandırılması, yaşlı kimsesiz ve yardıma muhtaç kimseler ile imkansızlık sebebiyle tedavi olamayan veya okuyamayan kimselere destek olunması vb. konularda yapacakları öncülüğün ve rehberliğin ne anlam taşıdığı daha iyi anlaşılacaktır. Söz konusu ifadenin bunun ötesinde bir anlam ve içeriği bulunmamaktadır.

Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali BARDAKOĞLU’nun söz konusu ifadesinin, Başbakanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN’ın Marmara Üniversitesi öğretim yılı açılış konuşmasındaki sözleri ile herhangi bir ilgisi yoktur.

Din Hizmetleri Gelişim Projesinin amacı cami imamlığının yanında bütün hizmet bölgesini (*köy, mahalle*) görev alanı sayan Din Görevliliği anlayış ve bilincini geliştirmek ve hizmet bölgesi esas alınmak suretiyle bölgenin özelliklerine ve değişen şartlarına uygun sosyal-ahlak eksenli bir din hizmeti sunmaktır. Bu projeyle görevlilerimizin sadece cami içinde değil cami dışında da vatandaşlarımızla sohbet etmeleri, onların mutlu ve hüzünlü günlerinde yanlarında olmaları, o mahallenin/bölgenin görevlisi olarak onlarla tanışmaları, kaynaşmaları ve toplumsal sorunların çözülmesinde her ilgili ve yetkili gibi din görevlilerinin de yeteri kadar katkı sağlamaları hedeflenmektedir. Nitekim, “toplumsal sorunların çözümünde herkesin payı olsun da din görevlilerin olmasın” şeklindeki bir düşüncenin kabul edilebilir olmayacağı aşikardır. Bu çerçevede, “çevre, kadın hakları, kız çocuklarının eğitimi, töre cinayetleri, engelliler, çalışkanlık, üretkenlik, temizlik, fakirlere sahip çıkılması, kimsesizlerle ilgilenilmesi gibi sosyal duyarlılığımızın gereği olarak gördüğümüz konularda toplumun bilinçlenmesi hususunda din görevlilerinin de diğer yetkili ve sorumlular gibi elini taşın altına koymasını” hedefleyen ve toplumu bu konuda dini açıdan aydınlatmayı amaçlayan bir faaliyetin, sosyal hayata müdahale olarak değerlendirilmesi doğru olmadığı gibi, “herhangi bir müesseseyi tekrar yaşama geçirilmesi” şeklinde yorumlanması ve din görevlilerimizin her ne gerekçeyle olursa olsun diğer dinlere mensup “din adamları”yla kıyaslanması da sıhhatli değildir. İfade edilmelidir ki, Diyanet İşleri Başkanlığının bugüne kadar her türlü siyasi mülahazanın dışında kalarak, bireylerin özgürlüklerine ve hayat tarzlarına saygıyı aşılayarak sürdürdüğü hizmet anlayışı ve uygulaması göz önüne alınınca, bazı kaygı ve kuşklar doğrultusunda yapılan değerlendirmeleri anlamak da zorlaşmaktadır.